

228514

Ocenimo delo izvoljenih organov

Po določenih statuta morajo delavski svet, disciplinska komisija in odbor samoupravnih delavske kontrole, ki so neposredno voljeni organi delavcev, polletno poročati o svojem delu. Predvsem zato, da delavci ocenijo, če uresničujejo zaupane jim naloge in da jim ob teh priložnostih dajo tudi napotila za bodoče delo.

Poročila teh organov so pred nami, naloga vseh delavcev pa je, da se sestanemo na sestankih samoupravnih delovnih skupin, ocenimo delo teh organov in se pogovorimo s svojimi delegati o njihovem delu.

Poročila objavljamo na 3. strani.

LETO 1982 V ŠTEVILKAH

Leto 1982 je imelo 365 dni ali drugače povedano 8760 ur od tega je bilo delovnih 276 dni, na delu smo bili ca. 2200 ur kar je 25,1 % letnega časa, to je ena četrtnina leta ali celih 91 dni.

Leto 1982 bo zapisano kot leto v katerem so začeli resneje in realneje razmišljati o stabilizaciji. Celotno gospodarstvo je prišlo do pametnega zaključka, da nas naših nakopičenih težav ne bo rešil nihče drug kot sami, da se bomo morali sedaj sami iztrgati iz gospodarske odvisnosti, pri uspehih na tem področju pa prednjači tekstilna industrija, ki se je, čeprav močno zastavljena v preteklem obdobju, sedaj v zaostrenih pogojih, dobro znašla.

Veliko bolj smo cenili tuje kot domače, porabljali smo več kot smo ustvarili in tujci so nam to omogočali seveda s čisto jasnim ciljem — ustvariti gospodarsko odvisnost.

Za naprej nas čaka še veliko problemov, ki jih bo treba rešiti, eno od teh je zaposlovanje — kam in kako usme-

riti višek delovno sposobnega kadra, mogoče v znanost, morali bomo povečati produktivnost, itd.

Proizvodnja nam mora postati malik, ona je tista, od katere je praktično odvisno vse drugo, zato ji je potrebno posvetiti vso pozornost, jo razvijati in skrbeti, da dela s (nadalj. na 2. strani)

»Predilec« v letu 1983

Z novim letom je stopilo naše glasilo — Litijski Predilec — v svoje 24. leto izhajanja in četrto, odkar je postal štirinajstdnevnik. Ko smo se pred tremi leti odločili za pogostejše izdajanje Predilca smo se zavedali prednosti tega, nismo pa bili prepričani, če bo to sploh šlo. Saj veste — vedno znova ugotavljamo, da primanjkuje sodelavcev — dopisnikov. Kmalu pa smo spoznali, da pride veliko gradiva v pošte, ki bi z me-

sečnim objavljanjem toliko zastarelo, da ne bi bilo primerno za objavo. Tako se vedno nabere dovolj gradiva.

Seveda pa so med letom tudi takoiimenovani sušni dnevi; takrat ko se nič ne dogaja, in če to traja en teden že nastane stiska za gradivo našega časopisa. Spoznali smo, da so ti sušni dnevi posledica praznikov, katere praznujemo več dni, in pa dopustov. To je v aprilu, juliju, avgustu in novembru, za-

SOCIALISTIČNA REPUBLIKA SLOVENIJA

OBČINSKA SKUPŠČINA LITJA
s sklepom družbenopolitičnega zbora

izreka

24. 12. 1941

PRIZNANJE

ekipi predilne Predilnice Litija

za uspehe na tekmovanju predilne

Štev. 22
Litija, 24. 12. 1982

Predsednik

[Signature]

Občinsko priznanje ekipi predilne iz naše tovarne, ki so ga prejele na proslavi litijskega občinskega praznika. Več na zadnji strani.

to smo sklenili, da bomo v teh mesecih izdajali po eno glasilo.

Kljub temu bomo Predilcu še vedno upravičeno rekli štirinajstdnevnik, saj bodo te izdaje obsežnejše in zato dvojne številke.

Ob koncu pa naj ponovim že tolikokrat zapisani apel — sodelujte — dopisujte. Vsi skupaj zmoredno več in glasilo, ki bo nastajalo s trudom nas vseh, nam bo tudi bolj ugajalo.

M. M.

V tej številki

Pred obravnavo zaključnega računa za lansko leto — na 4. strani.
Še o planu za leto 1983 — na 5. strani.
Inovatorstvo spet zaživelo — na 6. strani.
V tem letu večja proizvodnja v sukalnici za efektne sukance — na 7., strani.
Nočno delo žensk — na 8. strani.
Objavljamo delovni kalendar za proizvodne in ne-proizvodne sektorje — na 10. in 11. strani.

98940/1313

(Nadaljevanje s 1. strani)

čim manj zastoji, taka usmeritev pa obeta določen optimizem za prihodnost.

Nabava surovin v letu 1982

bombaž	4133,6 ton
stanična vlakna	407,0 ton
sintetika	3513,6 ton
To skupno zneso 8054,1 tone surovin ali povprečno 7,9 tone na člana kolektiva.	

Proizvodnja

Proizvodnja

Mesec	proizv.predilnice v tonah	proizv.efektn.sukane in previte preje v tonah
januar	590,9	540,3
februar	590,9	540,3
marec	708,2	640,2
april	493,4	491,1
maj	549,9	516,5
junij	595,5	523,3
julij	501,6	448,8
avgust	592,1	527,5
september	631,2	580,5
oktober	646,7	626,6
november	534,4	486,4
december	639,-	619,2
Skupaj	7073,8	6540,7
poprečno na mesec	589,5	545,1

Samo predilnica je skupno proizvedla 7073,8 ton preje različnih števil (poprečna za 11 mesecev je 28,2 Nm, kar je približno 7 ton na člana kolektiva, če vzamemo samo število zaposlenih v proizvodnji, pride na člana proizvodnje cca 9,3 tone preje (povprečje za 11 mesecev je 756 delavcev v proizvodnji), če pa vzamemo samo predice, ki delajo na PPS in ob predilnih strojih izpredejo to prejo (predic je 134 dne 30. 9. 1982) pa vsaka predica

Leto	Predilnica		Sukalnica		Previjalnica		Ef.sukalnica	
	Nm	HOK	Nm	HOK	Nm	HOK	Nm	HOK
1982	28,2	10,7	27,8	7,3	28,1	1,9	2,9	15,9
1981	30,0	11,1	32,3	8,0	30,5	2,1	3,1	18,3
1980	31,9	13,2	34,1	8,9	32,8	2,1	2,2	21,3

LEGENDA:
Nm — povprečna številka, HOK — število ur za 100 kg izdelane preje.
Iz tabele je razvidno, da število porabljenih ur za

Prodaja

V letu 1982 smo skupaj prodali 7119,7 ton naših izdelkov. Na domačem trgu je ostalo 5738,4 tone, po 67. členu Zakona o deviznem poslovanju (skupen izvoz), so naši partnerji izvozili 360,6 ton naše preje. V čisti izvoz pa smo poslali 1020,7 ton naših končnih izdelkov.
Na posameznega delavca pride ca. 7 ton prodanih izdelkov na vsakega člana kolektiva približno 1,36 tone izvoza.
Za nas so izvažale tri izvozne organizacije, na domačem trgu pa je od nas kupovalo 60 različnih kupcev.

Še nekaj števil v starih milijardah za 11 mesecev leta 1982:

— zaboji, kartoni, cevke	2,81 milijard din
— režijski material	2,89 milijard din
— goriva, maziva	0,43 milijard din
— pisarniški material	0,57 milijard din
— drobni inventar	1,52 milijard din
— surovine	59,54 milijard din

Kadrovanje

Povprečno je bilo zaposlenih v letu 1982 — 1016 delavcev. Na delo je bilo sprejetih 38 moških in 59 žensk, od tega 70 za določen čas in 27 za nedoločen čas. Fluktuacija delavcev je bila 4,8 %, če pa prištejemo še tiste, katerim je poteklo delo za določen čas (počitniško delo dijakov) pa 9,9 %. Iz DO je odšlo 112 delavcev, od tega 39 moških in 73 žensk, bilo je 5 izključitev, 61 pa je poteklo delo za določen čas, itd. V DO je zaposlenih 1,9 % delavcev z visoko ali višjo izobrazbo, 40,2 % pa je nekvalificiranih delavcev.

Samo-upravljanje

V lanskem letu je bilo 13 sej delavskega sveta, SDS so se sestale 12 krat, enkrat pa je bil skupen zbor delavcev. Strokovni kolegij se je sestel 10 krat, izvršilni odbor 19 krat, odbor za delovna razmerja 18 krat in odbor za stanovanjska vprašanja 21 krat. Skupno smo sprejeli 18 samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, prav tako pa smo sprejeli 8 dopolnitev in 3 nove samoupravne akte.

Izobraževanje

DO ima 9 štipendistov (8 ekonomska in 1 strojna), ob delu pa se izobražuje 10 delavcev, in sicer 1 visoka, 4 višja, 2 srednja, 3 poklicna. V letu 1982 se je 32 članov kolektiva udeležilo raznih tečajev, seminarjev in simpozijev, za izobraževanje pa smo porabili 1,7 milijona dinarjev.

Varstvo pri delu

Bilo je 44 nezgod s poškodbami delavca, od tega 31 obratnih in 13 na poti z dela in na delo. Imamo 58 invalidov II in III stopnje in pa 45 drugih delavcev na lažjem delu, torej skupno delovno manj sposobnih 103 delavcev, kar je že več kot 10 % vseh zaposlenih delavcev. Komisija varstva pri delu je opravila skupno 23 periodičnih pregledov delovnih naprav in priprav in v katera je bilo skupno vloženih ca. 300 delovnih ur.

Bile so 4 vaje CZ, s skupaj 208 udeleženci, poskusna gasilska vaja, na katero se je odzvalo 49 naših delavcev in 18 občanov. Milici je bil prijavljen 1 delavec zaradi netovariškega odnosa, prijavili pa smo tudi 1 škodo na zgradbi.

Stane Črne

Predilnica Litija je 28. 12. 1982 prejela priznanje za posebne dosežke na področju požarnega varstva v SR Sloveniji za leto 1981. Priznanje je izročil zastopnik delovne organizacije v prisotnosti članov predsedstva GZ — SRS in Zeze SIS SRS za varstvo pred požarom njen predsednik tov. Gorazd Mazej.

(Nadaljevanje s 1. strani)

Delavski svet

Delegati delavskega sveta smo tudi v drugem polletju nadaljevali z aktivnim delom, saj smo se sestajali na sejah enkrat mesečno, v decembru pa celo dvakrat.

Obpravnavali smo v glavnem naslednje zadeve:

- sprejeli smo periodična obračuna za polletje in devetmesečno obdobje, obkraj za analizo uresničevanja družbene usmeritve razporejanja dohodka in osebnih dohodkov;

- sprejeli smo operativni načrt ukrepov za zagotavljanje proizvodnje v zoženih materialnih okvirih poslovanja;

- odobrili najetje posojila iz italijanskega blagovnega kredita in pri zapadno-nemški firmi, obkraj za nakup sintetičnega vlakna;

- opredelili smo nekatere dodatne naloge, ki izhajajo iz Dogovora o uresničevanju kadrovske politike v občini Litija;

- obravnavali smo posledice devalvacije dinarja na poslovanje delovne organizacije in dali soglasje k ukrepom za omilitev posledic;

- sprejeli smo spremembe in dopolnitve nekaterih planskih dokumentov za področje občine in gospodarskih in družbenih interesnih skupnosti;

- po opravljeni javni obravnavi smo sprejeli predlog reorganizacije proizvodnega sektorja in sektorja vzdrževanja ter opredelitev programa in rokov izvedbe;

- po opravljenih zborih delavcev je bil sprejet pravilnik o delovnih razmerjih, ki velja z letom 1983, dopolnjen pa tudi pravilnik o požarni varnosti za požarni red v počitniškem domu;

- obravnavali smo poročilo o varovanju družbenega premoženja, ki ga po sklenjenem dogovoru opravlja DO Varnost, Ljubljana;

- soglašali smo z ustanovitvijo občinske SIS za ceste in sprejeli samoupravni sporazum;

- po izteku mandata smo imenovali za naslednje mandatno obdobje delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi: direktorja kadrovskega splošnega sektorja, proizvodnega sektorja in sektorja vzdrževanja;

- odobrili smo izplačilo pavšalnih odškodnin za koristne predloge petim našim delavcem;

- odobrili odpise iztrošenih osnovnih sredstev in prodajo nekoristnih za naše potrebe;

- odobrili nekaj službenih potovanj v tujino in poročila o teh potovanjih;

- obravnavali smo štiri zahteve za varstvo pravic delavcev na sklepe prvostopenjskih organov;

- sprejeli plan delovne organizacije za leto 1983, upoštevaje dejstvo, da ga bo treba po sprejetih resolucijskih dokumentih verjetno še dopolniti;

- sprejeli pa tudi načelna stališča do valorizacije programov SIS družbenih dejavnosti za leto 1982 in programov za letošnje leto.

Delavski svet so poslovodni delavci sproti informirali o pogojih gospodarjenja in spremljajočih problemih ter njihovem razreševanju.

Večina gradiv za seje je bilo pravočasno in kvalitetno pripravljenih, s čemer pa ni rečeno, da pri posameznih predlogih s pravočasnim pristopom in pravilnim občutkom za delegatsko informacijo ne bi bilo mogoče doseči kvalitetnejših podlag za odločanje. Večino zadev so pred sejami delavskega sveta obravnavali njegovi izvršilni organi ali komisije in je bilo delavskemu svetu predloženo z njihovim mnenjem, po potrebi pa tudi s stališčem sindikata. Delo teh organov, ki so v okviru svojih pristojnosti obravnavali številna vprašanja, bo na enih prihodnjih sej obravnaval tudi delavski svet.

Na sejah delavskega sveta je bilo čutiti povezanost delegatov s svojo bazo, vsaj pri predlogih, ki so bili večini delavcev bolj razumljivi. Prisoten je bil odgovoren odnos do dela in gospodarjenja, pa tudi odločno zahtevo delegatk iz proizvodnje za enako delovno storilnost vseh delavcev v tovarni.

Večina delegatov se je redno udeleževala sej in s tem pokazala odgovoren odnos do prevzete delegatske dolžnosti. Od 35 delegatov je bilo na sedmih sejah v povprečju prisotnih 27 delegatov, kar je dobro, če upoštevamo, da so bile seje za veliko delegatov izmenskega dela v prostem času.

Poleg neposrednega obveščanja o svojem delu, so bile delegatom v pomoč pri obveščanju tudi Informacije, ki so vedno izšle dan po seji delavskega sveta.

S programom dela za prihodnje leto smo začrtali neprekinjeno samoupravno aktivnost v vseh pomemb-

nejših zadevah, za katere je pooblaščen delavski svet.

Mirko Lovše,
predsednik DS

Program dela delavskega sveta v 1. polletju 1983

Delavski svet bo v prvem polletju obravnaval naslednje zadeve:

GOSPODARJENJE:

- obravnava in sprejem inventurnega elaborata za stanje na dan 31. 12. 1982;

- reaktiviranje osnovnih sredstev, odpisi osnovnih sredstev;

- soglasja za najemanje kreditov pri bankah;

- sklep o zavarovanju družbenega premoženja;

- obravnava zaključnega računa in periodičnega obračuna;

- poročilo o izvajanju Dogovora o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka in osebnih dohodkov;

- sprejem plana skupne porabe za leto 1983;

- reševanje reklamacij po predlogu komisije za reklamacije.

SAMOUPRAVNI SPLOŠNI AKTI:

- razvid del in nalog;
- dopolnitve pravilnika o izobraževanju;

- dopolnitve pravilnika o inventivni dejavnosti;

- uskladitev Pravilnika o ljudski obrambi in DSZ z novim zakonom o LO.

POROČILA:

- o izostankih z dela zaradi bolezni;

- o izvajanju varstva pri delu;

- odborov in komisij DS o svojem delu;

- o službenih potovanjih v tujino;

- o nadurnem delu.

DELEGATSKI SISTEM:

- obravnava gradiv za skupščine, ki imajo delegatsko bazo v DS;

- sodelovanje z delegacijami SIS družbenih dejavnosti in občinske skupščine za načelno sprejemanje stališč do posameznih predlogov;

- obravnava in sprejemanje samoupravnih sporazumov za področje gospodarstva.

KADROVSKE IN DRUGE ZADEVE:

- imenovanje delegatov v organe izven delovne organizacije;

- odobravanje službenih potovanj v tujino;

- event. obravnava zahtevkov za varstvo pravic na sklepe odborov in komisij DS.

Martina Kralj

Disciplinska komisija

Disciplinska komisija se je v letu 1982 sestala na petnajstih javnih obravnavah. Skupno je obravnavala 118 primerov kršitev delovnih dolžnosti.

Zaradi kršitev delovnih obveznosti je komisija izrekla ukrepe 111 delavcem, sedem delavcev pa je oprostila. Neobravnavanih je ostalo nekaj primerov kršitev, storjenih v mesecu novembru in decembru 1982. Struktura izrečenih ukrepov je naslednja:

6 izključitev iz delovnega razmerja,

1 pogojno prenehanje delovnega razmerja za eno leto,

6 pogojnih prenehanj delovnega razmerja za 6 mesecev,

7 pogojnih prenehanj delovnega razmerja za 3 mesece,

3 denarne kazni do 5 % od neto OD,

51 javnih opominov,

37 opominov in

7 oprostitev.

V enem primeru izključitve se je delavka pritožila na delavski svet, potem pa na sodišče združenega dela. Sodišče je sklep disciplinske komisije spremenil v pogojno prenehanje za eno leto.

En delavec je v celoti povrnil škodo, ki jo je povzročil s

(Nadaljevanje na 4. strani)

(Nadaljevanje s 3. strani)

kršitvijo. Poleg tega pa devetim delavcem zaradi narave njihove kršitve ni pripadala stimulacija. Trije delavci so bili zaradi neupoštevanja predpisov varstva pri delu kaznovani z denarno kaznijo. Disciplinska komisija je dosledno izrekala pavšalno odškodnino. 72 delavcev je plačalo pavšalno odškodnino zaradi neopravičenih izostankov, 323 delavcev pa zaradi zamujanja na delo oz. predčasnega zapuščanja delovnega mesta.

Najpogostejše kršitve so še vedno neopravičeni izo-

stanki. K temu je potrebno poudariti, da je kar 49 delavcev neopravičeno izostalo z obveznega nadurnega dela. Sledi zapuščanje delovnega mesta, pitje alkoholnih pijač med delovnim časom, veliko manj kršitev pa je v zvezi z izostajanjem na gasilskih vajah, manj je odklanjanja dela, pa tudi zanemarjanja predpisov iz varstva pri delu. Če v letošnjem letu ne bi bilo uvedeno obvezno nadurno delo v drugem polletju, bi bilo kršitev bistveno manj kot prejšnja leta.

Adolf Pajtler,
predsednik komisije

Samoupravna delavska kontrola

Člani odbora samoupravne delavske kontrole smo se v preteklem letu sestali šestkrat. Delali smo po sprejemtem programu za delo odbora, v katerem smo opredelili stalne in občasne naloge.

V okviru stalnih nalog smo kot prvo pregledali inventurni elaborat o popisu po stanju na dan 31. 12. 1981. Da bi se izognili težavam, s katerimi se srečujejo popisne komisije, smo dali za njihovo boljše delo že pred pričetkom popisa več pobud. Kot druga stalna naloga je bil zaključni račun za leto 1981. Posebno skrb pri pregledu poslovnega in finančnega poročila smo posvetili delitvi dohodka in čistega dohodka in uresničevanju dogovora o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka in osebnih dohodkov. Iz analize tega dogovora smo ugotovili, da je povečanje osebnih dohodkov zaostajalo za rastjo dohodka, celo več kot določa dogovor. Pri pregledu ostalih izdatkov, ki so omejeni, pa smo ugotovili, da so ti večji kot jih omejuje dogovor, vendar smo ugotovili, da je prekoračitev utemeljena in da ni potrebe ukrepanja, ker je naša predilnica v specifičnem položaju glede na ostale tozde v primerjani podgrupi.

Na pobudo Službe družbene knjigovodstva in izvršnega sveta občinske skupščine smo ob polletju ponovno obravnavali izvajanje dogovora in menili, da ni potrebno nikakršno ukrepanje.

V celoti smo spremljali izvajanje stabilizacijskega programa, opozarjali vse zaposlene na odgovornost do dela in sredstev s katerimi upravljamo.

Spremljali smo investicijsko politiko delovne organizacije, ki je v skladu z naši-

mi možnostmi. Enako smo spremljali izvajanje statuta in drugih samoupravnih aktov.

Kot občasne naloge pa smo reševali pobude delavcev (tri) in družbenopolitičnih organizacij, te je osnovne organizacije ZK predpredilnice. Dve pobudi smo odstopili v obravnavo disciplinski komisiji, eno pa delavskemu svetu delovne organizacije. Pobudo OO ZK pa smo posredovali sektorju vzdrževanja.

Kljub rezmeroma dolgemu obdobju delovanja samoupravne delavske kontrole (šest let) pa ji lahko pripišemo le malo zaslug za to, da bi se spoštoval statut in samoupravni splošni akti ter spoštovali družbeni dogovori, da bi delili sredstva za osebne dohodke po delu, da bi zaposleni uresničevali svoje delovne obveznosti in samoupravljalne dolžnosti. Skratka, da bi bili organi delavske kontrole podaljšana roka delavcev pri nadzorovanju avtentičnih interesov, če se izrazim v političnem jeziku.

Zdaj sindikat ponovno oživlja družbeno akcijo za uveljavitev samoupravne delavske kontrole. Zakaj? Odgovor nam dajejo sedanje težje razmere. Podatki o številnih kršitvah samoupravnih pravic, o povečanju gospodarskega kriminala, o prilaščanju družbenega premoženja pač opozarjajo, da ne gre jemati pravic delavcem.

Gospodarske krize, v kakršni smo sedaj, vedno spodbujajo želje po nezakonitem ravnanju in zaradi tega ni vseeno ali uresničujemo samoupravno delavsko kontrolo ali ne; ali imamo samoupravni nadzorni organ ali ne.

Franc Cenkar, predsednik odbora SDK

Pred obravnavo zaključnega računa za lansko leto

Čeprav smo z delom že krepko zakoračili v novo poslovno leto, je pred nami še pomembna naloga, da ocenimo poslovanje preteklega leta in dokončno razporedimo ustvarjeni dohodek. Sprotna obravnava pogojev gospodarjenja nam je prešla do neke mere že v navado, pa vendar je treba ob zaključnem računu še temeljiteje oceniti celovita gibanja preteklega leta. Ne zato, da bi po sprejemu zaključnega računa nanje pozabili, temveč zato, da iz ocen uspehov in slabosti sprejmemo usmeritve za boljše delo, za večji vpliv delavcev, za delitev po delu in za socialno varnost delavcev v letošnjem letu.

Zveza sindikatov Slovenije namenja obravnavi rezultatov poslovanja osrednjo pozornost, predvsem z vidika uresničevanja Zakona o združenem delu. Posebno pozornost je treba posvetiti tem aktivnostim v času slabših materialnih možnosti poslovanja in uresničevanja gospodarske stabilizacije.

Akcija obravnave zaključnih računov zavezuje poslovodne delavce za sestavo realnih, pravočasnih in razumljivih poročil o doseženih rezultatih, pogojih v katerih so bili doseženi ter tudi za predloge ukrepov za odpravljanje slabosti in premagovanje težav pri poslovanju v tekočem letu.

Na podlagi razprav delavcev po samoupravnih delovnih skupinah, pa mora tudi sindikalna organizacija izoblikovati svoj odnos do predlagane končne razporeditve dohodka, kot tudi do ukrepov za uresničevanje srednjeročnega plana v tekočem letu. Svet Zveze sindikatov Slovenije je tudi letos pravočasno sprejel stališče in napotke za aktivnost sindikata pri obravnavi zaključnih računov za leto 1982. Osnovne organizacije sindikata in tudi odbor delavske kontrole pa so pred ponovno preizkušnjo za uspešno izvedbo te akcije v delovni organizaciji.

M. Kralj

Razkladanje bombaža v naši tovarni

Še o planu za leto 1983

Razporeditev celotnega prihodka

Ker smo pripravljali planske akte za leto 1983 v neznanih pogojih gospodarjenja bolj intuitivno (po občutku »dobrega nosu«), je gotovo, da jih bomo morali ponovno prevrednotiti in uskladiti z vsemi zavezujočimi akti, ki so od časa nastajanja plana do danes bili sprejeti na vseh ravneh družbeno političnih skupnosti. Tako jih bomo do sprejetja zaključnega računa za leto 1982 morali dokončno uskladiti tudi z dogovorom o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka in čistega dohodka v letu 1983 in novo nastalimi obveznostmi, zato je pričujoči predlog razporeditve celotnega prihodka naše delovne organizacije bolj plan porabe in potreb, na kar smo opozorili tudi delegate delavskega sveta ob njegovem potrjevanju. Vsekakor bo smer prizadevanj, to je povečanje produktivnosti dela, izvoza na konvertibilno področje, znižanje stroškov poslovanja ter gospodarnosti uporabljenih poslovnih sredstev, ostala, zato se vseeno seznanimo z našo »prednovoletno« varianto razporeditve celotnega prihodka:

	1981	Ocena 1982	Plan 1983	Indeks	
				1982 1981	1983 1982
Celotni prihodek	1.148.741	1.343.000	1.538.621	117	114
Porabljena sredstva	726.061	861.200	980.481	119	114
Amortizac. po minimal. stopnji	46.063	72.000	105.000	156	146
Dohodek za razdelitev	376.617	409.800	452.780	109	110
- obvezn. iz dohod. skup.	89.014	79.969	93.225	90	117
Čisti dohodek	287.603	329.831	359.555	115	109
- del ČD za os. dohodka	178.080	210.144	231.167	118	110
- del ČD za skup. porabo	23.331	26.512	29.354	114	111
- del ČD za razšir. mat. osnove dela in rez.	106.095	91.201	97.648	85	107
- del ČD za druge nam.	1.514	1.615	1.386	107	86

Iz razdelitve celotnega prihodka, po zbirnih elementih, ocenjujemo, da bo v letu 1982 celotni prihodek za 17 % višji od ustvarjenega v letu 1981. Skok je večji, ker so bile povečane prodajne cene preje priznane šele v maju 1981. Za leto 1983 ocenjujemo 14 % porast celotnega prihodka, s tem, da smo vkalkulirali 9 % povečanje prodajnih cen, ker sicer podražitev uvoženih surovin ob devalvaciji dinarja z nobenim ukrepom ne moremo pokriti, ne da bi delali z izgubo.

Na boljši efekt dela vpliva tudi izbrani asortimen proizvodnje, ki je dohodkovno donosnejši, in načrtovanje večje proizvodnje kot v letu 1982.

Na indeks rasti porabljenih sredstev je močno vplivala celoletna devalvacija dinarja, še močnejše pa se bo to poznalo v novem letu — indeks rasti 114.

Pri amortizaciji po predpisanih minimalnih stopnjah je razviden tolikšen indeksni skok zaradi ponovnega vrednotenja osnovnih sredstev, da zaradi velike inflacije ne bi preveč izgubila svoje osnovne vrednosti. Breme je veliko, so pa to sredstva, ki

edino zagotavljajo našo modernizacijo.

Dohodek bo rasel počasneje kot v preteklih letih, pa še tega računamo doseči z maksimalno varčnostjo pri koriščenju surovin, energije in ostalih materialov ter optimalno izkoriščenostjo strojnega parka in delovnih potencialov.

Pri obveznostih iz dohodka računamo več ali manj na vzporedno rast z rastjo dohodka in OD, ker sta to pač glavni osnovi za obračunavanje prispevkov in davkov. Predvidevamo tudi višjo rast davkov republik, ker jih leta dolguje federaciji, računati pa tudi ne moremo na tolikšne olajšave kot smo jih dosegali v preteklem letu, če ne bomo toliko izvozili na konvertibilno tržišče, kot smo v 1982. letu.

Več dohodka bo šlo tudi za odplačilo obresti kratkoročnih bančnih kreditov, ker cena kreditom raste. Obveznosti iz dohodka skupaj indeksno padejo na 90, ko primerjamo leto 1982 z letom 1981, ker v letu 1982 ne predvidevamo amortizacije nad predpisano minimalno stopnjo. Če v letu 1981 izločenih sredstev pospešene amortizacije ne bi prištevali k obvezno-

stim iz dohodka, ki gre sicer za potrebe razširitve materialne osnove dela, bi izračunali, da so obveznosti iz dohodka porastle v letu 1982 skupaj z indeksom na 118 oz. za 18 %.

Čisti dohodek bo rasel za 1 % počasneje od rasti dohodka, ker se povečujejo nekatere dajatve iz dohodka, kar je razbrati iz 17 % povečanih dajatev v letu 1983.

OD računamo v masi povečati za 10 % na preteklo leto, ker pa za 1,6 % povečujemo zaposlitev novih delavcev, predvsem za potrebe proizvodnje, bodo individualni OD še nekoliko nižji. Pa še tolikšno rast OD bomo morali opravičevati po novih kriterijih družbenega dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka in čistega dohodka v letu 1983, kjer se v osnutku predvidevajo mnogo ostrejši pogoji.

Del čistega dohodka namenjen skladu skupne porabe je predviden le v višini, s katerim bomo pokrivali najnujnejše potrebe in bo zato naraščal počasneje od rasti čistega dohodka. Tako namenimo v sklad skupne porabe le 7 % več sredstev, kot jih načrtujemo razporediti za tekoče leto, ker bomo pač morali vsi nositi del bremena devalvacije.

Plan investicij

Za investicijske namene načrtujemo skupno 42.907.000 din sredstev. V njih je za 2.250.000 din ne realiziranih investicij iz leta 1982, to je zamenjava izrabljene laboratorijske opreme in dokup stroja za zaje-manje podatkov za računalnik. Največji znesek, 36.000.000 din, namenimo firmi »Krušik«, to je 20 % avans za dobavo 22 novih pristančnih strojev v letu 1984. Tako bi leto dni kasneje začeli menjati odslužene pristančne stroje v obstoječih prostorih, ker je odložitev dozidave novih prostornejših proizvodnih prostorov prepuščena kasnejšim odločitvam zaradi izredno omejenih možnosti današnjega časa, kot smo pisali že v zadnji številki »Predilca«.

Manjši zneski so potem namenjeni za dokup ali zamenjavo pisarniške opreme, za poslovni in obratni inventar ter opremo sejne sobe. Načrtujemo tudi montaže dodatnih odsesovalnih naprav v PB II in PI, zamenjavo izrabljenih transportnih sredstev, nekaj pa namenimo tudi za dokup manjših delovnih priprav in pomož-

nih strojev. Vsega skupaj 4 milijone din. Razlika dokončnega seštevka investicij, t. j. 657.000 din, pa je namenjena potrebam počitniških domov — za družbeni standard, predvsem za zamenjavo izrabljene opreme.

Plan investicijskega vzdrževanja

Teh namenov ne bi posebej naštevati, saj vemo, da je potrebno redno vzdrževati talne obloge oz. pode, transportne poti, kanalizacijo, hidrantno in vodovodno omrežje, popravljati elektromotorje, klimatske in odsesovalne naprave, tovarna dvigala itd.

V tem letu bomo morali temeljiteje popraviti tudi strešno konstrukcijo in kritino na polkrožnem skladišču, gasilskem domu in šedih PP, na kar smo računali že v preteklem letu. Temeljitejših posegov bodo potrebni tudi mikalniki za bombaž in sintetiko, previjalni avtomati, klasični in DD sukalno-previjalni stroji ter dvojilke, dalje efektivni sukalni stroji in drugo.

Mnogokrat pride tudi do nenačrtovanega večjega investicijskega stroška, ker vsega ni možno predvideti.

Skupno namenimo za investicijsko vzdrževanje 20 milijonov din.

Plan izobraževanja študentov

Na srednji ekonomski šoli štipendiramo skupaj 8 dijakov, do tega jih mora v letu 1983 končati šola 5 dijakov. Enega dijaka štipendiramo na tehniški šoli za strojništvo, ki bo končal šolanje v letu 1984.

Skupni stroški štipendiranja so predvideni v višini 208.384 din.

Vajenci

Imamo dva vajenca, ki se bosta izučila v prihodnjem letu.

V jeseni 1983 pa predvidevamo vpis 15 učencev s končano osemletko v tekstilno usmeritev srednje tekstilne in obutvene šole Kranj. Izobraževali se bodo 1 leto po skrajšanem programu za dela in naloge strojnega predilca.

Preizkus znanja iz varstva pri delu

— naj bi pri 40 akcijah opravilo 671 delavcev — stroški 91.400 din.

(Nadaljevanje na 6. strani)

(Nadaljevanje s 5. strani)

Iz požarnega varstva

— za člane kolektiva, mojstre in vodje — pa bi v 37 akcijah poučili 1.080 delavcev — stroški 280.850 din. Za enote CZ, NZ in TO bomo organizirali kratke tečaje za 1.199 zaposlenih. Večje število od števila zaposlenih moramo razumeti tako, da obiščejo posamezniki po več tečajev. Skupni stroški 220.000 din.

Proizvodni sektor

— organiziral bo uvajalne seminarje za 40 novospreglatih delavcev, 50 ljudi naj bi priučil za določena delovna mesta in organiziral dva tečaja za vodje in mojstre. Nadaljevali naj bi tudi s tečaji tujih jezikov za vodstvene delavce, ki morajo znati vsaj en tuj jezik, predvideno pa je 10 funkcionalnih izobraževanj. Stroške predvidevamo v višini 245.000 din.

Šolanje ob delu

Na višji stopnji šolanja šolamo 2 slušatelja, na visoki

šoli enega, na srednjih tehniških 2, 3 pa obiskujejo poklicno šolo za kovinarje. Skupaj načrtovani stroški 220.000 din.

Družbeno ekonomska vzgoja

— predvidena je za člane SDS, delavskega sveta, IO, komisij in ostalih delegatov občinskih skupščin.

Tečaj za varilce

bo organiziral sektor vzdrževanja.

Za šolo za poslovne kadre

— predviden je glavni direktor, potem pa je načrtovano še nekaj posvetovanj in strokovnih izpopolnjevanj za delavce posameznih sektorjev.

Stroške vseh oblik in vrst izobraževanja načrtujemo v skupni višini 1.689.014 din.

V. K.

Inovatorstvo spet zaživel NAGRAJENI KORISTNI PREDLOGI

Komisija za inovacije je v leetu 1982 obravnavala enajst koristnih predlogov, ki so jih posredovali člani naše delovne organizacije. Sedem predlogov je komisija določila za pavšalno nagrado oz. odškodnino. Ostale štiri predloge pa bo komisija obravnavala še enkrat in po realizaciji določila primerno višino pavšalne nagrade.

Pri določitvi odškodnine je komisija upoštevala določila Samoupravnega sporazuma o inovacijah in njegovih dopolnilo o pavšalnih odškodninah. Pri obravnavi je komisija upoštevala tudi mnenja, ki so jih posredovale strokovne službe o posameznih predlogih. Tako so bile nagrajene inovacije, ki so jih posredovali naslednji delavci:

Jože SLUGA

transporter preje in predpreje, je predlagal, da se ob prehodu iz predilnice bombaža v predilnico sintetičke namesti lesen podest. Tako smo pridobili koristen prostor za nameščanje kontejnerjev. Predlog je realiziran in nagrajen s 500 din.

Jože Sluga

Ivan ZORE

pomočnik vodje obratnega vzdrževanja, je posredoval več koristnih predlogov. Ta-

ko je predlagal, da bi raztezalne jermenčke, ki na delovni površini razpokajo in povzročajo težave pri predenju, obračali in tako prihranili tudi devize, ker so jermenčki iz uvoza. Vsekakor je ideja v določenem trenutku sprejemljiva (kadar zmanjka jermenčkov), sicer pa se morajo ti zamenjati z novimi. Predlog je nagrajen s 300 din.

Ivan Zore

Drugi predlog tovariša ZORETA se nanaša na čiščenje mikalnikov. Predlaga, da bi jih čistili s sesanjem in ne z izpihovanjem, pri katerem vlakna prehajajo s stroja na stroj. Tudi dobra vlakna ne bi šla v odpad. Vendar pa je sesanje med okrovjem in ostalimi težko dostopnimi deli mikalnika neučinkovito. Predlog je nagrajen s 100 din, kar je višina nagrade oz. pavšalne odškodnine za vsak smiselni predlog, ki pa se ne da realizirati.

Tovariš ZORE je tudi predlagal, da bi prejo, ki ostane neprevita na cevkah, previli na za to prirejenem stroju z 10 do 20 vreteni. Tako preje ne bi trenali in rezali s cevki. Predlog trenutno ni izvedljiv, predvsem zaradi pestrega asortimana preje, tako numeracij kot kvalitete. Ustvarili bi nov vir možnosti pomešanja; vemo pa, da posvečamo veliko pozornosti, da do pomešanj ne bi več prihajalo. Predlog je nagrajen s 100 din.

Franč LESJAK, dipl. ing.

obratovodja predilnice, je avtor predloga PREPREČITEV ONESNAŽEVANJA BELIH EFEKTNIH SUKANCEV. V oddelku efektne sukalnice je prihajalo do onesnaževanja sukancev, kar se je posebno odražalo pri belih sukancih. Razni ukrepi, da bi preprečili ne ljub pojav, niso dali zadovoljivih rezultatov. Reklamaci-

je so se še nadaljevale, kupci so zahtevali denarna nadomestila.

dipl. ing. Franc Lesjak

Pod predpostavko, da so bili vzrok onesnaževanja sukancev izpušni plini viličarjev, ki vozijo bale v melanžirnico, je tovariš LESJAK predlagal, da se poveča tlak v prostoru efektne sukalnice, kar bi preprečevalo vdor izpušnih plinov v prostor. Predlagal je, da se spremeni smer delovanja ventilatorjev. Po tem ukrepu se onesnaževanje sukancev ni več pojavljalo. Predlog je nagrajen s 1000 din.

Ignac SENICA

mojster mikalnice, je predlagal, da se odstranijo pločevine na mikalnikih Hergeth. Sedaj, v primeru pretrga, koprena pade na tla. Pred odstranitvijo pločevin pa se je koprena ob pretrgu zaradi majhne teže dvignila in navila na snemalni valj oz. penier. Prihajalo je do zastojev, večkrat pa so morali obnoviti oblogo snemalnega valja. Predlog je nagrajen z 800 din.

Marjan KOTAR

remont predilnice sintetičke, je avtor predloga MONTAŽA VARNOSTNE ZAUŠTAVKE. V predilnici bombaža — 1 so na prstančnih

strojih namešeni krožni čistilci. Ti na koncu stroja menjajo smer. Za to služijo stikala, ki pa zaradi velike teže krožnega čistilca in slabe izdelave večkrat odpovejo, zaradi česar čistilci ne opravljajo svoje funkcije zadovoljivo. Tovariš KOTAR je predlagal montažo varnostne zaustavke in sicer na tračnico čistilne naprave. Po montaži omenjenega dela čistilci dobro delujejo. Predlog je nagrajen s 1000 din.

Marjan Kotar

Pomembno je omeniti, da so od pravkar opisanih predlogov, štirje že realizirani. To pa že pomeni izboljšavo dela, zmanjšanje zastojev in dokaj visoke finančne prihranke.

Inventivna dejavnost je torej spet zaživela in smo z odzivom lahko zadovoljni. Se-

veda pa je inovatorstvo stalna dejavnost, prisotna vsak dan, na vsakem delovnem mestu, zato tudi v letošnjem letu pričakujemo še več predlogov in inovacij. Zavedati se moramo, da tudi inovacijska dejavnost prinaša dohodek, saj s svojimi inovacijami izboljšuje delo v pogledu kvalitete, večje produkcije, odpravlja napake in pomanjkljivosti strojev in naprav ter povečuje njihovo učinkovitost, povečuje požarno varnost in varnost pri delu, humanizira delo itd.

Še posebno mesto in pomen pa ima inovacijska dejavnost v času stabilizacije, ko se vsi prizadevamo ustvariti čimveč in čimbolj ekonomično delati. Med najvažnejše koristi od inventivnega dela je šteti tudi ustvarjanje novih odnosov v proizvodnji, kar pomeni predvsem direktno sodelovanje v organizaciji enostavne in razširjene reprodukcije.

Ob koncu naj še enkrat velja poziv prav vsakemu članu naše delovne organizacije: **PREDLAGAJ KAJ KORISTNEGA**. Vsaka ideja je dobrodošla, sleherni predlog, ki bo smiseln in odkril kaj novega, bo nagrajen. V času, ko urednik urejuje članke za prvo letošnjo številko **PREDILECA**, smo že prejeli prve predloge. Zato — oddajte predlog tudi vi!

Komisija za inovacije
I. MARKELC

Večja proizvodnja v sukalnici za efektne sukance

Gospodarske težave, v katerih se je znašla celotna jugoslovanska skupnost, delno zaradi vsesplošne svetovne gospodarske krize, pretežno pa zaradi naših notranjih slabosti v preteklosti, ko smo mnogo več trošili kot pa ustvarjali, so nas privedle do najtežje gospodarske situacije po drugi svetovni vojni.

Celotna jugoslovanska skupnost, tako družbeno politične organizacije, še posebno pa organizacije združenega dela, bodo morale napeti vse sile in poiskati vse skrite rezerve, da bomo, tudi za ceno samoodrekanja, našli izhod iz težav.

Tudi za našo delovno organizacijo so nastopile težave glede oskrbe z osnovnimi surovinami, tako za bombaž, kakor za sintetiko, kjer smo kar 80 % vezani na uvoz. Enako je z rezervnimi deli za stroje. Potrebujemo devizna sredstva, ki pa jih moramo ustvariti sami. Močno nas je prizadela tudi devalvacija dinarja, ki je podražila že tako drago surovino, prodajno ceno preji pa ne moremo povečati. Notranjih

rezerv skorajda ni, oziroma, če so, jih ni toliko, da bi lahko pokrili z njimi vsoto cca 20 milijard, za kolikor se nam je podražila surovina in ostali material iz uvoza v enem letu.

Za primer, da bi nam zmanjkovalo surovine in bi morali ustavljati stroje, imamo izdelan plan, po katerem bodo imele prednost pri izdelavi določene vrste preje. To so vse česane preje, določen del sintetičnih prej ter efekt-

ne preje; zato je potrebno načrtovati, da bodo te kapacitete v celoti izkoriščene.

Gospodarska politika vsake delovne organizacije temelji na tem, da proizvaja take vrste izdelkov, ki so zanj čim bolj donosni ter v katerih je vloženo čim več lastnega znanja in dela. V naši delovni organizaciji je plod takih prizadevanj med drugim tudi usmeritev v proizvodnjo efektnih prej oziroma sukancev.

Leto 1972 lahko štejemo za začetek razvoja sukalnice efektnih sukancev. Takrat je bil namreč postavljen prvi efektni stroj znamke Allmat. Začetek, kot vsak začetek, je bil težak. Nova veja v predilstvu nam ni bila poznana in tako smo na tem področju orali ledino. Z lastnim delom in znanjem smo v desetih letih dosegli zadovoljive rezultate. S preureditvijo klasičnih sukalnikov Allmat v efektne sukalne stroje za izdelavo procentnih sukancev (boucle, loop, frisse ipd.), smo dodatno povečali zmogljivosti sukalnice efektnih sukancev. To je lepa pridobitev, posebno še, če vemo, da so celotno preureditev teh strojev izvedli naši delavci.

V planu za leto 1983 predvidevamo porast proizvodnje sukanih efektnih prej napram letu 1982 za 23 %.

Vzrok, da smo plan toliko povečali so predvsem nove kapacitete, dodatno usmerjen klasične sukalnik za izdelavo surovine, ustrezajoča Nm (bazne Nm 17). Če ne bo pretiranih bolniških in porodniških izostankov, skratka če bomo obratovali pod normalnimi pogoji, ni vzroka, da zastavljenega plana za leto 1983 ne bi dosegli.

V letu 1983 predvidevamo še eno preureditev klasičnega sukalnika v efektni sukalni stroj, to se pravi še dodatnih 172 efektnih vreten. S to preureditvijo pa nikakor ne bo trpelo sukanje klasičnih prej. Z dograditvijo dodatne cevčnice (gatra), bo na teh strojih, ko bo to potrebno, možno sukati tudi sukance s trojno ali četverno nitjo, ne da bi jo bilo treba predhodno dvojiti, trojiti ali početveriti, kar predstavlja eno fazo dela manj.

Trenutno razpolagamo v sukalnici efektnih sukancev s 1328 vreteni, v prihodnjem letu pa računamo z dodatnimi 172 vreteni na 1500 vreten. Plan proizvodnje v letu 1982 bomo realizirali oz. ga bomo presegli. Za leto 1983 smo plan nekoliko povečali in upam, da ga bomo ob normalni preskrbi s surovinami ter organiziranjem celotne proizvodnje, tudi dosegli. Ne smemo namreč pozabiti, da nam ti izdelki dajo dober finančni rezultat.

Srečujemo pa se tudi z določenimi problemi. Eden največjih je pomanjkanje določenih vrst surovine. Težave imamo tudi z razdrobljenostjo oddelkov, saj sukalnico efektnih sukancev tvorijo štirje ločeni oddelki. To otežuje transport ter razporeditev delavk po strojih, kajti le-te niso v določenih oddelkih dovolj obremenjene, glede na to, da je v dveh oddelkih le po en stroj. Ob vsem tem je še velik % bolniškeporodniške, ker se pri manjšem številu delavk že odsotnost ene delavke precej pozna.

Vsi omenjeni problemi pa nas ne smejo spraviti iz ravnotežja. Stremeli bomo za tem, da bo teh problemov čim manj in tako lažje dosegli cilje, ki smo si jih zadali.

A. Požek

Predelan klasični sukalnik v sukalnici za efektne sukance.

Nočno delo žensk

Vsekakor je izmensko delo, s tem pa tudi nočno delo postalo dejstvo in nujnost v naši družbi. Čeprav praviloma ženske ne bi delale ponoči, v nekaterih vejah industrije kot so tekstilna, obutvena, farmacevtska, predstavljajo ženske večino zaposlenih. Vsekakor se tudi neugodne posledice nočnega dela bolj odražajo pri ženskah kot pri moških.

Tudi Mednarodna organizacija za delo je sprejela konvencijo št. 89 o nočnem delu žensk, zaposlenih v industriji. To konvencijo je 1956. leta ratificirala tudi Jugoslavija in se s tem obvezala, da se bo odpravilo nočno delo žensk.

To velja tudi za našo delovno organizacijo. Ker pa zaradi znanih razlogov nočnega dela žensk v bližnji prihodnosti ne bomo mogli ukiniti, moramo vsako leto zaprositi Republiški komite za delo, za podaljšanje soglasja za nočno delo žensk, to pa na podlagi mnenja Gospo-

darske zbornice, sindikatov in Republiškega inšpektorata dela. K vlogi za podaljšanje nočnega dela pa mora dati mnenje sindikat delovne organizacije oz. jo sprejeti delavski svet.

V naši del. org. se število delavk na nočni izmeni stalno zmanjšuje. Tako smo imeli lansko leto 472 delavk, ki so delale ponoči, to je za 31 manj kot prejšnje leto. Ponoči dela največ predic (120), sukal (74), snemalk (72), previjalk (66) in predic na flyerjih oz. raztezalkah (62).

šali število žensk na nočni izmeni za 31. Najbrž pa je nadaljnje zmanjševanje števila žensk na izmenskem delu nemogoče, ker bi se s tem povečala obremenjenost.

Precej sredstev se usmerja za preventivno socialno in zdravstveno varstvo. Tako imamo v počitniških domovih 230 ležišč in rezervirani sobi v Čateških Toplicah. Na brezplačnem preventivnem okrevanju je bilo lansko leto 45 žensk iz nočne izmene.

Imamo tudi program postopnega ukinjanja nočnega dela žensk, po katerem bi do leta 1985 zmanjšali število žensk na nočni izmeni za 27. To bi dosegli z modernizacijo tehnološkega postopka, to je zamenjavo prstančnih predilnih strojev. V tem trenutku pa nimamo dovolj sredstev za nakup opreme in s tem realizacijo tega programa.

V lanskem letu se je povečal bolniški stalež in sicer v 11 mesecih za 3401 dan oz. za 1,4 %, zmanjša-

no pa je število izgubljenih dni zaradi nege in spremstva ter porodniškega dopusta. Pri nas je ta trenutek tudi 57 delovnih invalidov, in sicer 46 III. kategorije in 11 invalidov II. kategorije. Med invalidi je 43 žensk.

V 11 mesecih lanskega leta smo imeli tudi manj poškodb kot leto poprej, le 42. Povečano pa je število izgubljenih dni zaradi poškodb, to pa predvsem zaradi dveh poškodb, v predilnici in čistilnici. Poškodovanih je bilo 24 žensk.

Vsekakor je nočno delo dejavnik, ki razen na zdravstveno stanje vpliva tudi širše — na družinske odnose, družbeno aktivnost, vsakdanje življenje. Vendar v skorajšnjem času nočnega dela ne bo mogoče odpraviti. Prizadevati si bo treba za postopno zmanjševanje, izboljšanje in humanizacijo delovnih pogojev in doslednim izpolnjevanjem predpisanih pogojev za nočno delo žensk.

Andrej Krhlikar

Dela in naloge	leto		razl.	porodn.
	1981	1982		
Posluž.fly. in raztez.	56	62	+ 6	5
snemanje v predpredilnici	27	17	-10	
posluž.česalnih strojev	4	3	- 1	
čiščenje obrat.in higien. prostorov	4	1	- 3	1
vodenje snemalnih kolon	17	17	0	
predenje na prst.strojih	129	120	- 9	5
snemanje kopsov	75	72	- 3	9
sukanje preje	98	74	-24	3
dvojenje preje	19	18	- 1	
previjanje preje	43	66	+23	2
vlaganje preje	17	14	- 3	
nakladanje kopsov	3	3	0	
zbiranje cev	2	2	0	
laborantka	5	0	- 5	
sortiranje preje	4	3	- 1	
Skupaj žensk na nočni izmeni	503	472	-31	27

Delovna organizacija tudi izpolnjuje pogoje za nočno delo žensk, to so:

- prevoz z dela in na delo,
- strokovno vodstvo na izmeni,
- dodatek za nočno delo,
- upoštevanje nočnega dela pri odmeri dopusta,
- obrok v ustrezni kalorični vrednosti,

— varstva otrok sicer nimamo organiziranega, vendar se to realizira preko VVZ,

— v sodelovanju s TOZD Zdravstveno varstvo Litija se izvajajo tudi obdobjni preventivni sistemski pregledi.

Prizadevali si bomo tudi vnaprej, da se bodo ti pogoji čim dosledneje izpolnjevali.

Kot je bilo že omenjeno, smo v letu 1982 zmanj-

POŠKODBE

**V
decembru
1982**

Sukalka v sukalnici efektnih sukancev **Majda Logar** je šla iz stranišča v oddelek. Na koncu nagnjenega prehoda v oddelek ji je spodrsnilo, padla je in si poškodovala spodnji del hrbta.

Med snemanjem navitkov preje in istočasnim natikanjem cev na vretena prstančnega stroja se je snemallec **Vojko Zupan** ranil ob kovinski rob ceve, in to v palec leve roke.

Še poškodbe iz meseca novembra

Sukalka na DD strojih **Terezija Dragar** je hotela iz zgornjega kontejnerja vzeti navitke preje. Zaradi tega je stopila na odprtino na rob spodnjega kontejnerja, tu pa ji je spodrsnilo, padla je in si poškodovala (zvila) gleženj desne noge.

V zvezi s prijavljanjem poškodb opozarjamo, da je potrebno vse poškodbe na delu in na poti z dela javljati mojstru oz. službi za varstvo pri delu v 24 urah od nastanka poškodbe.

A. Krhlikar

Novosti zakona o stanovanjskih razmerjih

Novi zakon o stanovanjskih razmerjih je začel veljati 10. novembra 1982. Kljub temu, da so v bistvu ostala v veljavi določila prejšnjega zakona, prinaša novi zakon tudi spremembe.

Najprej bi se ustavili pri pridobitvi stanovanjske pravice, kar nas prav gotovo najbolj zanima.

Stanovanja se dodeljujejo na osnovi prednostne liste v skladu s samoupravnim aktom, v našem primeru samoupravnim sporazumom o urejanju stanovanjskih vprašanj. Prednostna lista mora biti javno objavljena in je zoper njo možen zahtevek za varstvo pravic na delavski svet delovne organizacije v **15 dneh** po objavi. Kdor z zahtevkom ne uspe, lahko vloži v **15 dneh** od dneva vročitve sklepa predlog za odpravo sklepa pri Sodišču združenega dela.

Stanovanja se dodeljujejo le na podlagi pravnomočne prednostne liste oz. na podlagi pravnomočne odločbe, to se pravi takrat, ko so izčrpana vsa pravna sredstva in zoper njo ni mogoče vložiti ugovora ali v primeru, ko zoper prednostno listo oz. odločbo ni ugovora in poteče rok za vložitev.

Pri ugovoru na prednostno listo se lahko presoja le pravilnost točkovanja, pri odločbi pa postopek in morebitna nepravilna uporaba prednostne liste. Ugovor laho poda tisti, ki je z odločbo o dodelitvi stanovanja določen za imetnika stanovanjske pravice ter vsak, ki meni, da je kršen njegov interes in da po samoupravnem sporazumu lahko dobi stanovanje.

Določila glede prednostne liste imamo že vnešena v naš samoupravni sporazum, novost je torej ta, da so roki za ugovor skrajšani iz 30 na 15 dni in da se bodo stanovanja dodeljevala na podlagi pravnomočne prednostne liste oz. odločbe.

Ko je odločba o dodelitvi stanovanja pravnomočna, lahko delavec prevzame stanovanje. Pred samim prevzemom stanovanja pa mora imetnik stanovanjske pravice (imetnik postane z dnem pravnomočnosti odločbe o dodelitvi stanovanja) podpisati izjavo, da bo uporabljal stanovanje v skladu s samoupravnimi splošnimi akti skupnosti stanovalcev in vplačati lastno udeležbo stanodajalcu. Imetnik stanovanjske pravice mora prevzeti stanovanje v 30 dneh po prejemu pravnomočne odločbe.

Naslov za prevzem družbenega stanovanja torej ni več sklenjena stanovanjska pogodba, kot je bilo določeno v 53. členu prej veljavnega zakona, temveč pravnomočna odločba o dodelitvi stanovanja, podpisana izjava o načinu uporabe stanovanja ter vplačana lastna udeležba.

V primeru, da skupnost stanovalcev še ni

konstituirana, in takih primerov bo nekaj časa še precej, in nima sprejetih svojih samoupravnih splošnih aktov, lahko imetnik stanovanjske pravice prevzame stanovanje, izjavo pa podpiše takrat, ko so samoupravni splošni akti skupnosti stanovalcev sprejeti. Če imetnik stanovanjske pravice po tem, ko so samoupravni akti skupnosti stanovalcev (katere član je medtem postal tudi sam) sprejeti, v roku 15 dni od dneva poziva k podpisu izjave ne podpiše, se šteje, da nezakonito zaseda stanovanje in se zoper njega lahko uvede postopek za izpraznitev stanovanja.

Za uspešen prevzem stanovanja morajo biti izpolnjeni kumulativno vsi pogoji, ki jih določa zakon. Če ob enem neizpolnjenem pogoju imetnik stanovanjske pravice ne more prevzeti stanovanja. Zakon prinaša novosti tudi pri določbi o prenehanju stanovanjskega razmerja.

Povsem nova je določba 59. člena. Po njej je mogoče odpovedati stanovanjsko razmerje tedaj, kadar se število uporabnikov zmanjša tako, da površina stanovanja dvakratno presega površino določeno v samoupravnem splošnem aktu (stanovanjski standardi). Imetniku stanovanjske pravice pa je potrebno dodeliti drugo primerno stanovanje. Stroške za preselitev nosi stanodajalec. Ta določba je dobro izhodišče in pravna podlaga za pričetek akcije smotrnega in gospodarnega koriščenja stanovanjskega

fonda, ki je v primerjavi s potrebami še vedno premajhen.

Imetništvo stanovanjske pravice pa je odvisno tudi od delovnega razmerja. Imetniku stanovanjske pravice se lahko odpove stanovanjsko razmerje, kadar je delavec dobil stanovanje od organizacije združenega dela, delovne skupnosti ali druge družbene pravne osebe kot stanodajalca, pa mu je prenehalo delovno razmerje pri stanodajalcu po njegovi želji, ali če mu preneha delovno razmerje po njegovi krivdi. To pa ne velja za imetnika stanovanjske pravice, ki je dopolnil deset let delovne dobe, od tega, če je tako določeno s samoupravnim splošnim aktom stanodajalca, **najmanj pet let** delovne dobe pri stanodajalcu. Zakon torej dopušča, da se v samoupravnem aktu lahko določi tudi daljša doba.

Pri sprejemanju novega zakona je bilo veliko razprav o tem ali se počitniške hišice štejejo za stanovanje ali ne in ker to verjetno zanima tudi nas, bi še dodala:

Novi zakon pravi, da se za stanovanje ne štejejo prostori, ki se v sezoni ali od časa do časa uporabljajo za počitek ali oddih. Vendar sedaj še nimamo zakona, ki bi določal, kateri prostori so to. Pričakujemo, da bo okvirno določilo zakona o stanovanjskih razmerjih dopolnil drug zakon, ki ga za vso državo pripravlja posebna delovna skupina.

Pri reševanju stanovanjskih vprašanj bo torej odbor uporabljal določila novega zakona, kasneje pa bomo ta določila vnesli tudi v naš samoupravni sporazum.

Fani Vrhovec

Sprejet je plan delovnih dni za leto 1983

Na zadnji seji delavskega sveta v lanskem letu so delegati sprejeli plan delovnih dni za letos. Medtem ko k koledarju za neizmensko delo niso imeli nobenih pripomb so se pri koledarju za triizmensko delo od treh variant odločili za tako, da poteka sobotno delo le dopoldan. Tako so skoraj vse sobote delovne, seveda le za tisto izmeno, ki dela dopoldan. V celem letu je le pet sobot popolnoma

prostih ali na voljo vzdrževalcem za vzdrževalna dela, ki se lahko opravijo le takrat ko stroji mirujejo.

Odločili so se še za tri dni kolektivnega dopusta — dva dni v aprilu — 28. in 29. in en dan novembra — ponedeljek, 28. 11. Koledarja objavljamo in priporočamo, da ju shranite.

DELOVNI KOLEDAR — PROIZVODNI SEKTORJI

	JAN			FEB			MAR			APR			MAJ			JUN			JUL			AVG			SEP			OKT			NOV			DEC		
	D	P	N	D	P	N	D	P	N	D	P	N	D	P	N	D	P	N	D	P	N	D	P	N	D	P	N	D	P	N	D	P	N			
1	x	x	x	3	1	2	1	2	3	2	3	1	-	-	-	2	3	1	3	1	2	2	3	1	3	1	2	1			x	x	x	1	2	3
2	-	-	-	3	1	2	1	2	3	2			x	x	x	2	3	1	3			2	3	1	3	1	2	-	-	-	3	1	2	1	2	3
3	x	x	x	3	1	2	1	2	3	-	-	-	x	x	x	2	3	1	-	-	-	2	3	1	3		2	3	1	3	1	2	1			
4	2	3	1	3	1	2	1	2	3	3	1	2	1	2	3	2			x	x	x	2	3	1	-	-	-	2	3	1	3	1	2	-	-	-
5	2	3	1	3			1			3	1	2	1	2	3	-	-	-	1	2	3	2	3	1	1	2	3	2	3	1	3			2	3	1
6	2	3	1	-	-	-	-	-	-	3	1	2	1	2	3	3	1	2	1	2	3	2			1	2	3	2	3	1	-	-	-	2	3	1
7	2	3	1	1	2	3	2	3	1	3	1	2	1			3	1	2	1	2	3	-	-	-	1	2	3	2	3	1	1	2	3	2	3	1
8	2			1	2	3	2	3	1	3	1	2	-	-	-	3	1	2	1	2	3	3	1	2	1	2	3	2			1	2	3	2	3	1
9	-	-	-	1	2	3	2	3	1	3			2	3	1	3	1	2	0	0	0	3	1	2	1	2	3	-	-	-	1	2	3	2	3	1
10	3	1	2	1	2	3	2	3	1	-	-	-	2	3	1	3	1	2	-	-	-	3	1	2	1		3	1	2	1	2	3	2			
11	3	1	2	1	2	3	2	3	1	1	2	3	2	3	1	3			2	3	1	3	1	2	-	-	-	3	1	2	1	2	3	-	-	-
12	3	1	2	1			2			1	2	3	2	3	1	-	-	-	2	3	1	3	1	2	2	3	1	3	1	2	1			3	1	2
13	3	1	2	-	-	-	-	-	-	1	2	3	2	3	1	1	2	3	2	3	1	3			2	3	1	3	1	2	-	-	-	3	1	2
14	3	1	2	2	3	1	3	1	2	1	2	3	2			1	2	3	2	3	1	-	-	-	2	3	1	3	1	2	2	3	1	3	1	2
15	3			2	3	1	3	1	2	1	2	3	-	-	-	1	2	3	2	3	1	1	2	3	2	3	1	3			2	3	1	3	1	2
16	-	-	-	2	3	1	3	1	2	1			3	1	2	1	2	3	2			1	2	3	2	3	1	-	-	-	2	3	1	3	1	2
17	1	2	3	2	3	1	3	1	2	-	-	-	3	1	2	1	2	3	-	-	-	1	2	3	2			1	2	3	2	3	1	3		
18	1	2	3	2	3	1	3	1	2	2	3	1	3	1	2	1			3	1	2	1	2	3	-	-	-	1	2	3	2	3	1	-	-	-
19	1	2	3	2			3			2	3	1	3	1	2	-	-	-	3	1	2	1	2	3	3	1	2	1	2	3	2			1	2	3
20	1	2	3	-	-	-	-	-	-	2	3	1	3	1	2	2	3	1	3	1	2	1			3	1	2	1	2	3	-	-	-	1	2	3
21	1	2	3	3	1	2	1	2	3	2	3	1	3			2	3	1	3	1	2	-	-	-	3	1	2	1	2	3	3	1	2	1	2	3
22	1			3	1	2	1	2	3	2	3	1	-	-	-	2	3	1	x	x	x	2	3	1	3	1	2	1			3	1	2	1	2	3
23	-	-	-	3	1	2	1	2	3	2			1	2	3	2	3	1	0	0	0	2	3	1	3	1	2	-	-	-	3	1	2	1	2	3
24	2	3	1	3	1	2	1	2	3	-	-	-	1	2	3	2	3	1	-	-	-	2	3	1	3		2	3	1	3	1	2	0	0	0	
25	2	3	1	3	1	2	1	2	3	3	1	2	1	2	3	0	0	0	1	2	3	2	3	1	-	-	-	2	3	1	3	1	2	-	-	-
26	2	3	1	3			1			3	1	2	1	2	3	-	-	-	1	2	3	2	3	1	1	2	3	2	3	1	3			2	3	1
27	2	3	1	-	-	-	-	-	-	x	x	x	1	2	3	3	1	2	1	2	3	0	0	0	1	2	3	2	3	1	-	-	-	2	3	1
28	2	3	1	1	2	3	2	3	1	KD	KD	KD	1			3	1	2	1	2	3	-	-	-	1	2	3	2	3	1	KD	KD	KD	2	3	1
29	2						2	3	1	KD	KD	KD	-	-	-	3	1	2	1	2	3	3	1	2	1	2	3	2			x	x	x	2	3	1
30	-	-	-				2	3	1	0	0	0	2	3	1	3	1	2	1			3	1	2	1	2	3	-	-	-	x	x	x	0	0	0
31	3	1	2				2	3	1				2	3	1				-	-	-	3	1	2				3	1	2				0	0	0

LEGENDA:

- * 2 izmena na delu
- * — nedelja
- * x plačan praznik za vse izmene
- * 0 prosta sobota
- * KD kolektivni dopust

OPOMBE: Dne 2., 16. in 30. 7. delamo 7 ur za solidarnost

Dne 6., 13. in 20. 8. delamo po 7 ur zaradi izravnave

DELOVNI KOLEDAR-NEPROIZVODNI ODDELKI			
JANUAR	FEBRUAR	MAREC	APRIL
N 2 9 16 23 30 P 3 10 17 24 31 T 4 11 18 25 S 5 12 19 26 Č 6 13 20 27 P 7 14 21 28 S 1 8 15 22 29	N 6 13 20 27 P 7 14 21 28 T 1 8 15 22 S 2 9 16 23 Č 3 10 17 24 P 4 11 18 25 S 5 12 19 26	N 6 13 20 27 P 7 14 21 28 T 1 8 15 22 29 S 2 9 16 23 30 Č 3 10 17 24 31 P 4 11 18 25 S 5 12 19 26	N 3 10 17 24 P 4 11 18 25 T 5 12 19 26 S 6 13 20 27 Č 7 14 21 28 P 1 8 15 22 29 S 2 9 16 23 30
A-21 B-184	A-22 B-176	A-24 B-192	A-22 B-184
MAJ	JUNIJ	JULIJ	AVGUST
N 1 8 15 22 29 P 2 9 16 23 30 T 3 10 17 24 31 S 4 11 18 25 Č 5 12 19 26 P 6 13 20 27 S 7 14 21 28	N 5 12 19 26 P 6 13 20 27 T 7 14 21 28 S 1 8 15 22 29 Č 2 9 16 23 30 P 3 10 17 24 S 4 11 18 25	N 3 10 17 24 31 P 4 11 18 25 T 5 12 19 26 S 6 13 20 27 Č 7 14 21 28 P 1 8 15 22 29 S 2 9 16 23 30	N 7 14 21 28 P 1 8 15 22 29 T 2 9 16 23 30 S 3 10 17 24 31 Č 4 11 18 25 P 5 12 19 26 S 6 13 20 27
A-21 B-184	A-23 B-184	A-20 B-176	A-24 B-192
SEPTEMBER	OKTOBER	NOVEMBER	DECEMBER
N 4 11 18 25 P 5 12 19 26 T 6 13 20 27 S 7 14 21 28 Č 1 8 15 22 29 P 2 9 16 23 30 S 3 10 17 24	N 2 9 16 23 30 P 3 10 17 24 31 T 4 11 18 25 S 5 12 19 26 Č 6 13 20 27 P 7 14 21 28 S 1 8 15 22 29	N 6 13 20 27 P 7 14 21 28 T 1 8 15 22 29 S 2 9 16 23 30 Č 3 10 17 24 P 4 11 18 25 S 5 12 19 26	N 4 11 18 25 P 5 12 19 26 T 6 13 20 27 S 7 14 21 28 Č 1 8 15 22 29 P 2 9 16 23 30 S 3 10 17 24 31
A-23 B-184	A-22 B-176	A-20 B-184	A-23 B-183
LEGENDA: OPOMBE: 4. junij – delo za solidarnost (7 ur) A – delovni dnevi 10. december – dela se 7 ur (po izračunu) B – število ur (skupaj) ○ – prazniki 28. in 29. aprila in 28. novembra – kolektivni dopust □ – prosti dnevi			

PRISPEVEK IZ SKRINJICE

Malo za šalo, malo za res

Z delovnim koledarjem za leto 1983 se delavci v proizvodnji nikakor ne stri-njamo; z nobeno od treh variant. Vzrok: ker je v vseh variantah premalo nedelj in veliko preveč ponedeljkov.

Vera Miglič

P. S. Ob tej priliki želim vsem sode-lavkam in sodelavcem ter vsem ostalim bralcem Predilca — srečno novo leto!

Kadrovske spremembe
v predsedstvu
OO ZSMS Predilnice Litija

Nova predsednica predilniške mladine, Lidija Skubic

Neaktivnost in velika pasivnost skoraj vseh mladincev v OO ZSMS PL povzroča veliko preglavic vodstvu OO. Med temi mladimi je gotovo vsaj nekaj takšnih, ki bi delovali, če bi našli stike in če bi jim nekdo nudil oporo in pomoč pri delu v OO ZSMS. Veliko krivde za takšno stanje nosijo neaktivni predsedniki aktivov, saj je deloval samo 4. aktiv. Sami predsedniki teh aktivov niso niti sklicevali sestanke niti mlade seznanjali z akcijami predsedstva in komisij. Ne-katere komisije sploh niso delovale. Tako je bilo nujno potrebno izvesti kadrovske spremembe v samem vodstvu OO ZSMS, saj so pred-sedniki aktivov in komisij člani predsedstva OO. Zara-di neaktivnosti samih pred-sednikov tudi vodstvo OO ni moglo delovati tako, kot bi moralo in kot so posamezni aktivni mladinci hoteli. O teh težavah je edini razpra-vljal 4. aktiv in pa pred-sedstvo. Da bi se delo aktivov in komisij izboljšalo, s tem pa tudi delo vodstva OO ZSMS, smo izvedli kadrovske spre-membe

OO ZSMS. Vsi novi člani predsedstva so pripravljeni delati in sedaj pričakujemo, da bo delo zopet steklo. Vod-stvo OO ZSMS PL sedaj se-stavljajo: Lidija Skubic, predsednica (namesto Stritar Mojce), podpredsednica Joža Ceglar, tajnica Vera Žlabravec, blagajnik Majda Škarja, Zlato Žlabrovec, predsednik 1. aktiva (name-sto Feride Kozarac), Ivan Žičkar, predsednik 2. aktiva (začasno ga nadomešča Go-razd Kaplja, ker je Žičkar v JLA), Jože Strmljan, pred-sednik 3. aktiva (namesto Franca Stoparja), Krhlikar Andrej, predsednik 4. aktiva, ter člani komisij: Franc Grom (namesto Jožeta Prija-telja — kadrovska komisija), Matjaž Premk (namesto Vla-ste Grom — komisije za SLO, DS in MDA) ter Bogo Tomše (namesto Lidijske Sku-bic, ki je prevzela funkcijo predsednika OO — komisija za kulturo, šport in informi-ranje), član predsedstva pa je še Stane Črne.

Hkrati pa pozivamo vse mladince, ki bi radi delovali, da poiščejo nekoga iz vod-stva in se z njim povežejo. Vsakogar bomo radi sprejeli medse in to z velikim vese-ljem.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje-ga moža se iskreno za-hvaljujem konferenci sin-dikata in delavskemu svetu Predilnice Litija za darovano denarno po-moč.

Ivanka Železnik

Društvo inženirjev in tehnikov tekstilcev ter osnovne organizacije in konferenca sindikata Predilnica Litija vas vabijo na

TRADICIONALNI
PLES PREDILCEV

v soboto, 5. februarja 1983 ob 20. uri v dvorani na Stavbah. Igral bo priznani vo-kalno instrumentalni ansambel. Cena vstopnic z rezervacijo sedeža je 150.—din. Vstopnice so v prodaji od 24. ja-nuarja pri tov. Miji Šistek — finančni sektor. Pohitite, število sedežev — rezer-vacij je omejeno.

Delegacija taborniške organizacije je ob koncu leta obiskala našo tovarno in nam zaželela obilo uspehov v letu 1983. Sprejel jo je glavni direktor Jože Mirtič. Na sliki z leve: Gre-gor Baš, Katarina Medvešek in Jože Mirtič.

Občinsko priznanje ekipi predic, ki nas je zastopala na tekmovanju predic

Naše tekmovalke na proslavi občinskega praznika, ko so prejele občinsko priznanje. Na sliki z leve: Adolf Pajtlar (vodja ekipe), Emilija Erjavec, Marija Bračič, Jožefa Balant, manjka pa še Franciška Vidmar.

V petek, 24. 12. 1982 so na proslavi občinskega praznika v dvorani na Stavbah, slavnostno podelili občinska priznanja, ki jih dobijo zaslužni občani in organizacije. Občinsko priznanje je prejela tudi naša ekipa predic, ki nas je lani zastopala na tekmovanju predic in je dosegla 1. mesto med slovenskimi ekipami in 3. mesto na državnem tekmovanju. Ekipo so sestavljale: Fani Vidmar, Ema Erjavec, Joža Balant in Marija Bračič. Ponosni smo, da imamo tako ekipo in jim želimo še večji uspeh na letošnjem tekmovanju.

A. Pajtlar

PRIŠLA STA

V decembru
1982

1. 12. 1982 **Stanislav ZAMAN**, Preska nad Kostrewnico 16, S/1

8. 12. 1982 **Nadja Repič**, Litija, Valvazorjev trg 11, S/ef.

V naši delovni organizaciji je bilo na dan 31. 12. 1982 zaposlenih 1015 delavcev, od tega 686 žensk in 329 moških ter 16 mladoletnih oseb.

M. VERBAJS

Priznanje je podelil predsednik občinske skupščine Branko Pintar, prevzela pa ga je Emilija Erjavec.

— Majda, že spet so ti zvišali osebni dohodek. Kako pa to dosežeš?

— Lojze, tudi če bi ti povedala, si s tem ne bi mogel nič pomagati...

Praviš, tovariš, da bi rad mojo hčerko zaženo. Pa imaš dovolj OD, da boš vzdrževal celo družino?

— Ali ima že družino?

V avto šoli je vprašala nadebudna učenka, bodoča voznica, instruktorja: — Če bi meni med vožnjo zmanjkalo bencina pa bi peljala kar naprej, ali bi to avtomobilu kaj škodovalo?

Voznik povozi pešca na zebri in se zadere nanj:

— Drugič pa bolj pazi!

Pešec ves prestrašen vpraša:

— Ali nameravate priti nazaj?